

සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි/ All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 Department of Examination, Sri Lanka

ආදර්ශ ප්‍රශ්න පත්‍ර 26
 Test Paper 26

ප. විදුලි විද්‍යා
 Sri විදුලි විද්‍යා

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2012 අගෝස්තු
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2012

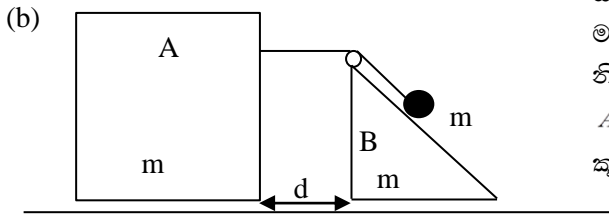
සංයුක්ත ගණිතය II
Combined Mathematics II

පැය තුනයි
Three hours

10 S II

ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

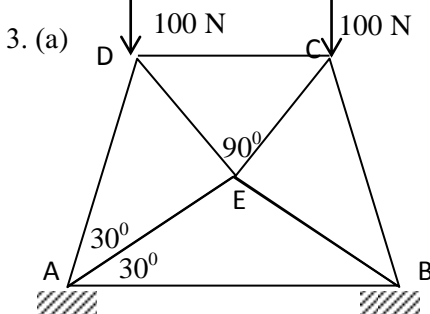
1.(a) සෘජු ඉවුරු සහිත පළල b වන ඇළක් ω ඒකාකාර ප්‍රවේගයෙන් ගලා බසී. X යනු එක් ඉවුරක ලක්ෂ්‍යයක් වන අතර Y යනු අනෙක් ඉවුරේ පිහිටි ප්‍රතිවිරුද්ධ ලක්ෂ්‍යයයි. ලමයකුට නිශ්චල ජලයේ $v (< \omega)$ වේගයෙන් පිහිනිය හැක. ජල පහරේ ඉහල දිශාවට ඉවුර සමඟ θ කෝණයක් සාදන දිශාවට ඔහු X සිට පිහිනයි. ළමයා ඉවුරේ පහළ පිහිටි Z ලක්ෂ්‍යයට පැමිණ Y කරා u වේගයෙන් දුවයි. එයට ගත වූ මුළු කාලය $T = \frac{b}{\omega v} [(u + \omega) \operatorname{cosec} \theta - v \cot \theta]$ බව පෙන්වන්න. මෙම කාලය අඩුම වීමට ඉහළ ජල පහර සමඟ ළමයා සැඟිලි යුතු කෝණය සොයන්න.

(b) ස්කන්ධය m බැගින් වූ ඝනකයක් හා කුඤ්ඤයක් සුමට තිරස් මේසයක් මත තබා ඇත්තේ එකිනෙකට d දුරක් ඇතිව පද්ධතිය නිශ්චලතාවයෙන් මුදාහැරිය විට, A, B හි ත්වරණ සොයන්න. ඒනයිත් A, B ගැටීමට ගතවන කාලය සොයන්න. ගැටෙන අවස්ථාවේ අංශුව කුඤ්ඤය මුහුණත මත තිබෙන බව උපකල්පනය කරන්න.

2. (a) F_1, F_2, F_3 යන විචල්‍ය බල තුනක් පිළිවලින් $i + 2j, 2i + j, 3i + 2j$ යන පිහිටුම් දෛශික සහිත, ලක්ෂ්‍යවල ක්‍රියා කරයි. $F_1 = i \cos t + j \sin t, F_2 = i \sin t - 2j \cos t, F_3 = j \cos t$ වේ. මෙහි t යනු පරාමිතිකයකි. පද්ධතිය O හි දී ක්‍රියාකරන G යුග්මයකට හා F තනි බලයකට උභයතාය වේ නම්, F, G සොයන්න. සම්ප්‍රයුක්තයේ ක්‍රියා රේඛාවෙහි සමීකරණය සොයා එය t කෙරෙහි ස්වයංක්ෂ අවල ලක්ෂ්‍යයක් හරහා යන බව පෙන්වන්න.

(b) අරය r වන සිලින්ඩරාකාර පයිප්පයක් එහි අක්ෂයට සමාන්තරව ජ්විටා ඇති තිරස් පීලි දෙකක් මත සමතුලිතව පවතී, පයිප්පයේ බර පයිප්පයේ බර w ය. පීලි දෙක අතර දුර $2r \sin \alpha$ ය. පීලි කෙට ලම්භකව සිලින්ඩරයේ ගුරුත්ව කේන්ද්‍රය හරහා යන සිරස් තලයේ ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වන G බල යුග්මක් යොදයි. පීලි හා සිලින්ඩරය අතර ඝර්ෂණ සංගුණකය μ නම්, $\tan^{-1} \mu > \alpha$ විට සිලින්ඩරය එක් පීලිකට උඩින් පෙරලී යා හැකි බව පෙන්වා, මෙලෙස පෙරලෙන වි G හි අගය සොයන්න. $\tan^{-1} \mu < \alpha$ විට, $G = \frac{\mu r}{1 + \mu^2} w \operatorname{cosec} \alpha$ විට සිලින්ඩරය පීලි දෙක මත යන්තමින් ලිස්සා යන බව පෙන්වන්න.

රූපයේ පරිදි සැහැල්ලු දඬු 8 ක් සන්දි කොට රාමු සැකිල්ලක් සාදා ඇත. $AE = AD = BE = BC$ වේ. A, B හි දී ප්‍රතිකියා සොයන්න. DC දණ්ඩේ තෙරපුම x N ලෙස උපකල්පනය කරමින් රාමු සැකිල්ල සඳහා ප්‍රත්‍යා බල සටහනක් අඳින්න. ඒනයිත් AB දණ්ඩේ ආතතිය y N නම් $y = 100 - (\sqrt{3} - 1)x$ බව පෙන්වන්න. x, y හි අගයන් එකවිට සෙවිය නොහැකි මන්දැයි සඳහන් කරන්න. $y = x$ විට දඬු වල ප්‍රත්‍යාබල

(b) $ABCD$ වූ කලි එක එකක දිග l බැගින් වූ සමාන සැහැල්ලු දඬු 4 ක් සන්දි කිරීම මගින් රොම්බසයක් තනා ඇත. මෙය එකම තිරස් මට්ටමේ පිහිටි, එකිනෙකට $2a$ දුරකින් පිහිටි නාදැති දෙකක් මත AB, AD දඬු ගැටෙමින් සමතුලිතව ඇත. C කෙළවරින් W භාරයක් එල්ලා ඇත. B, D එකම තිරස් මට්ටමේ පිහිටා ඇති අතර, සැහැල්ලු තන්තුවකින් එම ලකාණ්‍ය දෙක යාකර ඇත. $A < 2\alpha$ නම්, තන්තුවේ ආතතිය $W \tan \alpha \left(\frac{a}{2l} \operatorname{cosec}^3 \alpha - 1 \right)$ බව පෙන්වන්න.

4. අර්ධ විශ්කම්භය a වන ඝන ගෝලයකින් කපාගත් අඩි සිරස් කෝණය $\alpha (< \frac{\pi}{2})$ වන ඒකකාකාර ඝන කේන්ද්‍රික බඳුණකින් වෘත්තාකාර දාරය වටා කැපීමෙන් කේතුවක් හා බන්ධයක් ලබාගනු ලැබේ. අනුකලනය භාවිතා කොට බන්ධයේ ගුරුත්ව කේන්ද්‍රය සොයන්න.

දැන් කේන්ද්‍රික බඳුණක ඉවත්කිරීමෙන් ගෝලයේ ඇති වූ වෘත්තාකාර දාරයට කේතුවේ එහි ශීර්ෂය ඉවතට පිහිටන සේ සවිකරන ලදී. සංයුක්ත වස්තුවේ ගුරුත්ව කේන්ද්‍රය සොයන්න. මෙම සංයුක්ත වස්තුව වක්‍ර පෘෂ්ඨය තිරස් තලයක ගැටෙමින් සමතුලිත තාවයේ පවතී. $\cos^2 \alpha \geq \frac{3}{5}$ වීම සමතුලිත තාවය විස්තර කරන්න.

5.(a) P නම් කුඩා ප්‍රත්‍යස්ථ ගෝලයක් සුමට තිරස් ගෙඩීම මත සුමට සිරස් බිත්තියකට d දුරකින් නිශ්චලතාවයේ ඇත. P ට සර්ව සම Q නම් ගෝලයක් තලය දිගේ බිත්තියට ලම්භක දිශාවකට චලනය වෙමින් P සමඟ සරල ගැටුමක යෙදේ.

ප්‍රත්‍යාගතික සංගුණකය e නම්, පළමු ගැටුමෙන් $\frac{2d(1+e)}{u(1+e^2)}$ කාලයකට පසුව බිත්තියේ සිට $\frac{2e^2d}{1+e^2}$ දුරක දී නැවත ගැටෙන බවද, පෙන්වන්න. තවද P සමඟ දෙවන ගැටුමේ දී Q ගෝලය නිශ්චල වන්නේ නම්, $e^3 + e^2 + 3e - 1 = 0$ බව පෙන්වන්න.

(b) ගුරුත්වය යටතේ නිදැල්ලේ වැටෙන අංශුවක්, අරය a වන අවල ගෝලයක ඉහලම ලක්ෂ්‍යය පවත්නා මට්ටමේ සිට $\frac{a}{2}$ දුරක් පහළින් වූ ගෝලය මත ලක්ෂ්‍යක ද u ප්‍රවේගයෙන් එහි වදී. ගැටුම අපත්‍යස්ථ වේ. $u^2 \geq \frac{2}{3}ag$ නම් අංශුව වහා ඉවත් වන බව පෙන්වන්න. $u^2 < \frac{2ag}{3}$ නම්, අංශුව ගෝලයේ කේන්ද්‍රය යාකරන රේඛාව සිරස සමඟ α කෝණයක් ආනත වන පිහිටීමේ දී අංශුවේ ප්‍රවේගය හා ප්‍රතික්‍රියාව සොයන්න. ඒනයිත් $\cos \alpha = \frac{1}{3} + \frac{u^2}{4ag}$ වීම අංශුව ඉවත් වන බව පෙන්වන්න.

6. ස්වාභාවික දිග a වූ ද, ප්‍රත්‍යස්ථතා මාපාංකය mg වූ සැහැල්ලු තන්තුවක දෙකලවර පිළිවලින් ස්කන්ධය M වූ A භාරයක් සහ ස්කන්ධය m වූ B අංශුවක් ඇඳා රළු තිරස් තලයක් මත නබා ඇත. සර්ෂණ සංගුණකය μ ය. ආරම්භයේ දී B අංශුව A ට a දුරක් ඇති පිහිටි L ලක්ෂ්‍යක රඳවා තිබුණි. එය AL දිශාවට $\sqrt{8\mu^2 ag}$ ප්‍රවේගයෙන් මේසය දිගේ ප්‍රක්ෂේපනය කරන ලදී. A මේසය මත නිසලව තිබෙන බව සලකා තන්තුවේ උපරිම චිතනිය සොයන්න. ඒනයිත් $M \geq 2m$ බව පෙන්වන්න. තවද B අංශුව අවසානයේ දී $\sqrt{\frac{a}{g} \left[\pi + \cos^{-1} \left(\frac{1}{3} \right) \right]}$ කාලයකට පසුව ආරම්භක ලක්ෂයේ දී නිත්‍ය නිසලතාවයට පැමිණෙන බව පෙන්වන්න.

7. (a). $\{x_i; i=1,2,\dots,n\}$ යන දත්ත කුලකය සඳහා මධ්‍යන්‍ය (μ) හා විචලතාවය (σ^2) අර්ථ දක්වන්න. $\{y_i = \alpha x_i + \beta\}$ ලෙස රේඛීය පරිමාණයක් භාවිතා කර නව විචලනයක් අර්ථ දක්වා ඇත. එහි මධ්‍යන්‍යය හා විචලතාවය μ, σ^2 භාවිතයෙන් සොයන්න. මෙහි α, β නියතයන් වේ.

මුදු, වතු, මධු, තරු හා නිලු යන කාන්තාවන් පස් දෙනාගේ වයස ආරෝහන පවිපාවියට පවතී. නමුත් තමන්ගේ වයස ප්‍රකාශ කිරීමට ඔවුහු අකමැත්තක් දක්වයි. ඔවුන්ගේ වයස පිළිබඳ පහත තොරතුරු අනාවරණය කරගැනීමට හැකියාවක් ලැබුණි. මුදු හා වතු නිවුන් සහෝදරයින් දෙදෙනෙකි. පස් දෙනාගේ වයසෙහි මධ්‍යස්ථය මාතයට වඩා අවුරුදු 5ක් වැඩි අගයකි. මධ්‍යන්‍ය අවුරුදු 20 ක් වන අතර සම්මත අපගමනය අවුරුදු 10 වේ. තව අවුරුදු 5 කින් නිලුගේ වයස මුදු ගේ දැන් වයස මෙන් 1.5 ගුණයකි. කාන්තාවන්ගේ වයස සොයන්න.

(b). ඝණාකාර දාදු කැට දෙකක් විසිකරනු ලැබේ. A: ඒවායේ එකතුව 6 ලැබීම වේ. B: ඒවායේ එකතුව 7 ලැබීම වේ. A, B සිද්ධි දෙක සඳහා සම්භාවිතාවයන් සොයන්න. A, B සිද්ධීන් දෙක ස්වායක්ත වේ ද? පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.

නිමල් හා කමල් පිළිවලින් මෙම දාදු කැට දෙක විසිකිරීම මගින් ක්‍රීඩාවක් ආරම්භ කරන අතර, දාදු කැට දෙකෙහි එකතුව 6 ලැබේ නම් නිමල් ජය ගන්නා අතර, එකතුව 7 ලැබේ නම් කමල් ජය ගනී.

- i. පළමු අවස්ථා වේ නිමල් ජය ගැනීමේ සම්භාවිතාවය සොයන්න.
- ii. දෙවන අවස්ථා වේ නිමල් ජය ගැනීමේ සම්භාවිතාවය සොයන්න.
- iii. අවසානයේ නිමල් ජය ගැනීමේ සම්භාවිතාවය සොයන්න.